

XLV Konferencja Hodowców Ryb Łososiowatych, 14-16 października 2020

Tegoroczna Konferencja Hodowców Ryb Łososiowatych odbyła się po raz pierwszy i miejmy nadzieję, że po raz ostatni w trybie online. Pandemia koronawirusa odcisnęła piętno praktycznie na wszystkich sektorach gospodarki, nie omijając niestety branży związanej z szeroko pojętą akwakulturą. W „nowej normalności” lęk hodowców przed wirusami nie będzie dotyczył jedynie VHS czy KHV. Miejmy nadzieję, że okres największego chaosu mamy już za sobą, a model funkcjonowania gospodarki wypracowany podczas pierwszego lockdownu umożliwi hodowcom, a także nam wszystkim przejść suchą nogą przez kolejne podobne sytuacje.

Trzydniową konferencję otworzyli w tym roku Jacek Juchniewicz – prezes SPRŁ oraz Tomasz Nowakowski – prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Pierwszą sesję konferencji dotyczącą rynku i produkcji rozpoczął Andrzej Lirski z Instytutu Rybactwa Śródlądowego, który przedstawił obraz polskiej akwakultury na podstawie badań statystycznych przy zastosowaniu kwestionariusza RRW-22. W 2019 r. ogólna wielkość produkcji ryb i skorupiaków przeznaczonych do konsumpcji wyniosła ok. 44,7 tys. ton, podczas gdy w poprzednim sezonie 43,3 tys. ton

(wzrost o 3,2%). Produkcja pstrąga tęczowego wyniosła w 2019 r. ok. 16,3 tys. ton wobec 15,9 tys. ton w 2018 r. (wzrost o 2,5%). Łączna produkcja wykazywanych w kwestionariuszach RRW-22 gatunków pstrągów wyniosła ok. 19,0 tys. ton, wobec 18,1 tys. ton uzyskanych w 2018 r. (wzrost o 5%). Po raz drugi w kilkunastoletniej historii badań statystycznych wartość sprzedanych pstrągów tęczowych konsumpcyjnych była wyższa od wartości sprzedanych karpia konsumpcyjnych, różnica wyniosła ok. 35,2 mln zł (11,3 mln zł w 2018 r.). W tej sesji głos zabrał także wiceprezes SPRŁ Ziemowit Pirtań, który przedstawił wielkość i strukturę produkcji pstrąga w ujęciu ankiety SPRŁ, a Krzysztof Hryszko (IERiGZ) omówił rynek i spożycie ryb w 2019 roku, w którym według szacunków FAO globalna produkcja i połowy organizmów wodnych wyniosły 175,9 mln ton i były o 1,5% mniejsze niż rok wcześniej. Połowy ryb i owoców morza zmniejszyły się o 4,8% do 91,8 mln ton, natomiast podaż ryb pochodzących z akwakultury wzrosła o 2,4% do 84,1 mln ton. W drugim panelu dyskusyjnym dotyczącym prawa wodnego głos zabrała przedstawicielka PGW Wody Polskie i omówiła szczegóły przedłużania pozwoleń wodnoprawnych. Oczywiście nie obyło się bez

Fot. 1. Sesja: rynek i produkcja

intensywnej dyskusji i narzekań na niejasne procedury i ciągnące się postępowania. Ostatnia sesja dotyczyła nowoczesnych systemów recyrkulacyjnych. Wystąpili w niej Krzysztof Grecki z Wylęgarni Dąbie oraz Ryszard Balcerzyk z Hodowli Ryb Nowino, którzy szczegółowo omówili działanie nowoczesnych systemów RAS.

Drugi dzień konferencji rozpoczęła sesja związana ze zdrowiem zwierząt, podczas której Andrea Fabris z Włoskiego Stowarzyszenia Producentów Ryb poruszył kwestie związane z nowym prawem weterynaryjnym, natomiast Niels Henrik Henriksen z Duńskiej Organizacji Akwakultury odniósł się do najważniejszych zagadnień, które mogą być bardzo istotne z punktu widzenia hodowcy ryb. W drugiej sesji dotyczącej współpracy w akwakulturze głos zabrał Radosław Kowalski z Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk w Olsztynie, który przedstawił trendy rozwoju światowej akwakultury. Z twardych statystycznych danych wynika, że silny wzrost w produkcji akwakultury słodkowodnej na świecie, to nie magiczny zastrzyk złożony z nowych gatunków wprowadzanych do produkcji, ale wytężona i mrówcza praca nad jej zwiększaniem w istniejących ośrodkach. Praca, skutkująca nowym rekordem produkcji w akwakulturze w 2018 r., a sądząc po zeszłorocznych wynikach polskiego rybactwa, kolejnym w 2019 r. Jak wpłynie obecna pandemia na branżę, dowiemy się w przyszłym roku. Natomiast sprawy europejskiej akwakultury poruszył Javier Ojeda z Komitetu Doradczego ds. Akwakultury. Hanna Łądkowska z Uniwersytetu Gdańskiego zajęła się kwestią edukacji i kariery w innowacyjnej i zrównoważonej akwakulturze. Sesję zakończył Krzysztof Wojtas, który pochylił się nad sprawą dobrostanu zwierząt. Ostatni panel dyskusyjny był chyba najbardziej wyczekiwany, gdyż dotyczył aktualnie najgorętszych tematów. Wystąpili w nim: Birgit Van Tongelen z Dyrekcji Generalnej ds. Gospodarki Morskiej

i Rybołówstwa, Brian Thomsen z Duńskiej Organizacji Akwakultury oraz Alicja Michałowska z Centrum Prawa Żywnościowego. Oprócz kwestii nowych wytycznych dla akwakultury w UE, aktualnej sytuacji postępowania przeciwko eksportowi z Turcji, poruszono sprawę regulacji polskiego sektora rolno-spożywczego w odpowiedzi na COVID-19 z uwzględnieniem sytuacji na rynku akwakultury.

Pierwsza sesja ostatniego dnia konferencji dotyczyła zagadnień weterynaryjnych, podczas której Krzysztof Duchiewicz (ICHTICO) przedstawił referat dotyczący chorób skrzelu u ryb łososiowatych, w którym omówił szczegółowo dwie najczęściej występujące jednostki chorobowe: AGD (amebowa choroba skrzelu) oraz BGD (bakteryjna choroba skrzelu). Szymon Gasiński (Szymon Gasiński BLIK) opowiedział o autoszczepionkach, jako ważnych narzędziach dla zrównoważonego wzrostu w akwakulturze. Agnieszka Pękala-Safińska (PIW – PIB) w obszernym referacie omówiła pozawirusowe zaburzenia zdrowotne wylęgu i małego narybku. W drugim, a zarazem ostatnim panelu dyskusyjnym Ziemowit Pirtań zaktualizował informacje dotyczące instalacji fotowoltaicznych na obiektach hodowlanych, które w sytuacji ciągle rosnących cen energii elektrycznej powoli stają się nieodzownym elementem wyposażenia każdego ośrodka pstrągowego. Następnie dyrektor Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie Anna M. Wiśniewska poruszyła kwestię nowej strategii dla rozwoju akwakultury w Polsce. Tomasz Kulikowski z Morskiego Instytutu Rybackiego (MIR-PIB) opowiedział o sprzedaży pstrąga w nowej rzeczywistości, przedstawił oczekiwania konsumentów w trakcie i po epidemii COVID-19 oraz zarysował kierunki kreacji rynku. Wiele osób sądziło, że kryzys nieodwracalnie i diametralnie zmieni oblicze rynku żywności zarówno w Polsce, jak i na świecie. Jesienią 2020 r. możemy stwierdzić, że zmiany na rynku detalicznym są

Fot. 2. Sesja: prawo wodne

znacznie mniejsze niż prognozowano, a odwróceniu nie uległy praktycznie żadne istotne trendy konsumenckie.

Konferencję zakończyła uroczystość wręczenia Medalu Profesora Stanisława Korwin-Sakowicza mgr. inż. Jackowi Juchniewiczowi. Całość trzydniowych konferencyjnych zmagani zamknął Jacek Juchniewicz, który w tym roku niestety nie miał możliwości zaprosić do uczestnictwa

w uroczystej kolacji, która rokrocznie była ważnym zwieńczeniem całego spotkania, a także możliwością do wymiany doświadczeń i integracji środowiska rybackiego.

Rafał Rożyński

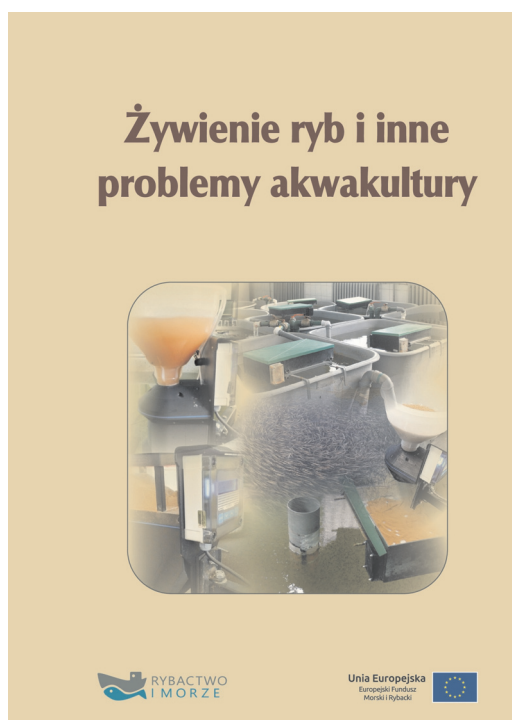
**Zakład Hodowli Ryb Łososiowatych w Rutkach
Instytut Rybactwa Śródlądowego
im. Stanisława Sakowicza**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Nowości Wydawnictwa IRS ♦ Nowości Wydawnictwa IRS

Żywienie ryb i inne problemy akwakultury – Red. Z. Zakęś, K. Demska-Zakęś, Wyd. IRS, 2020, 290 s.

Monografia porusza następujące tematy:

- ▶ Stan zasobów i zastosowanie mączki rybnej oraz oleju rybnego – trendy i wyzwania
 - ▶ Dodatki funkcjonalne w żywieniu ryb
 - ▶ Technologie „OMICS” w żywieniu ryb
 - ▶ Szarłat i owady – alternatywne komponenty w paszach dla ryb
 - ▶ Wpływ zastosowania pełnotłustej mączki z biomasy larw młynarka (*Tenebrio molitor*) na wyniki podchowu troci wędrowej (*Salmo trutta* m. *trutta*)
 - ▶ Wpływ dodatku skwalenu do paszy na wskaźniki hodowlane i profil kwasów tłuszczowych w mięśniach wybranych gatunków ryb
 - ▶ Zastosowanie kwasów i ich soli jako metoda podniesienia jakości pasz dla ryb – historia i współczesność
 - ▶ Efekty podchowu larw karasia pospolitego (*Carassius carassius*) z użyciem paszy wzbogaconej dodatkiem kwasu cytrynowego
 - ▶ Żywienie larw i młodocianych stadiów ryb jesiotrowatych w systemach recyrkulacyjnych
 - ▶ Właściwości i zastosowanie enzymów roślinnych w akwakulturze ryb jesiotrowatych
-
- ▶ Eksperymentalny tucz sandacza (*Sander lucioperca*) w systemach recyrkulacyjnych – uwagi i spostrzeżenia
 - ▶ Podchów narybku węgorza (*Anguilla anguilla*) w systemie recyrkulacyjnym – opis przypadku
 - ▶ Wpływ warunków środowiskowych i diety na wartość użytkową sielawy (*Coregonus albula*)
 - ▶ Czy sposób podawania pokarmu w warunkach sztucznych może wpłynąć na przeżywalność materiału zarybieniowego ryb łososiowatych w warunkach naturalnych?
 - ▶ Predykcje efektywności rozrodu karpia (*Cyprinus carpio*) różnego pochodzenia dokonywane za pomocą regresji wielokrotnej
 - ▶ Rozród piekielnicy (*Alburnoides bipunctatus*) w warunkach kontrolowanych
 - ▶ Inkubacja ikry bolenia (*Leuciscus aspius*) w aparatach inkubacyjnych o pionowym przepływie wody
 - ▶ Stres oksydacyjny w kriokonserwowanym nasieniu neosamców oraz normalnych samców pstrąga tęczowego (*Oncorhynchus mykiss*)
 - ▶ Wpływ podwójnej kriokonserwacji na odsetek ruchliwych plemników i zdolność zapładniającą nasienia ryb
 - ▶ Znakowanie młodocianej siei (*Coregonus lavaretus*) implantami elastomerowymi (VIE) i znaczkami magnetycznymi (CWT) – wpływ na wzrost, przeżywalność i retencję znaczków
 - ▶ Systemy recyrkulacyjne (RAS) w aspekcie zdrowia ryb
 - ▶ Środki biobójcze w praktyce wylęgarniczej – aspekty praktyczne oraz aktualny stan prawny

S. Cios, J. Grudniewska, A. Witkowski, J. Kotusz – Lipień – Wyd. IRS, 2018, 220 s., oprawa miękka, cena 42 zł

Zgadnienia przedstawione w monografii:

Ewolucja, systematyka, rozszedlenie i nazewnictwo lipieni (Ewolucja - Systematyka - Rozszedlenie w Polsce - Rozszedlenie w Europie - Nazewnictwo)

Informacje historyczne dotyczące lipienia w Europie

Rozród lipieni (Dymorfizm płciowy - Wysypka tarłowa - Dojrzewanie płciowe - Tarliska - Tarło - Warunki środowiska a rozwój)

Siedlisko i migracje (Agresja u lipienia - Siedliska lipieni w rzekach - Krainy rybne z lipieniem - Lipienie w jeziorach i wodach morskich - Wędrówki lipieni)

Wiek, wzrost i biomasa lipieni (Długość życia - Określenie wieku i tempa wzrostu - Największe lipienie - Biomasa lipieni - Kondycja lipieni)

Biotechnika hodowli (Pozyskiwanie i transport tarlaków - Selekcja tarlaków - Inkubacja ikry - Wychów narybku - Przewóz materiału zarybieniowego - Zarybianie)

Pokarm i żerowanie

Choroby i pasożyty lipieni

Presja drapieżników na lipienia

Połów i znaczenie gospodarcze (Lipień jako ryba wędkarska i połów metodami haczykowymi - Wielkość połowów wędkarskich lipienia - Połów lipienia metodami niewędkarskimi i w celach gospodarczych)

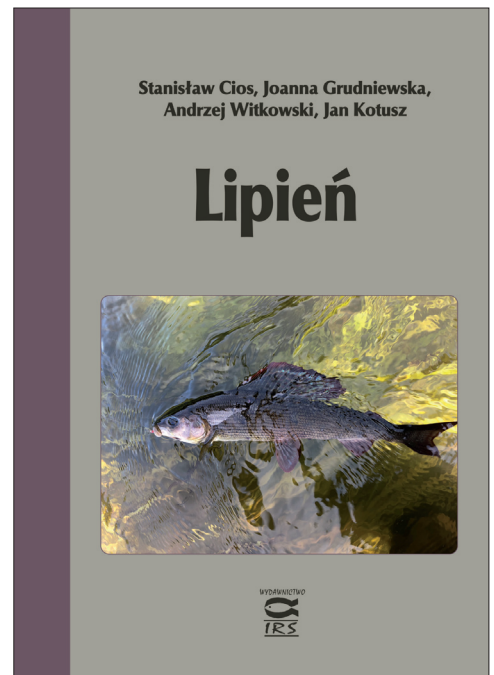
Ochrona lipienia i zarządzanie łowiskami

Memorabilia thymallica

Wartość użytkowa

...Lipieniem, podobnie jak i wielu innymi gatunkami ryb, współcześnie zajmują się nie tylko wędkarze, ichtiolodzy, zarządcy wód i genetycy. Rozwój nauki sprawia, że ryby mają coraz większe znaczenie w szerokim spektrum badań, np. historycznych, archeologicznych, kulturoznawczych, filologicznych, ekonomicznych i socjologicznych. Z tego powodu w książce odniesiono się do wielu aspektów poznania lipieni, w celu podsumowania dotychczasowego stanu wiedzy o tej rybie i jej przybliżenia szerszemu gronu Czytelników.

Przedstawione w monografii informacje w dużej mierze oparte są na wynikach własnych badań autorów, prowadzonych w Polsce i za granicą. Szeroko uwzględnione zostały również dane z literatury krajowej i zagranicznej, dotyczące także innych gatunków lipieni. Wynika to z kilku powodów. Po pierwsze, coraz liczniej polscy wędkarze udają się na zagraniczne łowiska dla połowu lipieni. Po drugie, biologia lipieni w innych regionach Europy nieco się różni od tych w Polsce. W szczególności dotyczy to populacji w północnej części kontynentu. Po trzecie, szereg badań, zwłaszcza z USA i Kanady, w istotny sposób uzupełnia te z Europy, pozwalając lepiej poznać wiele aspektów biologii lipieni oraz zarządzania populacjami tego gatunku. [ze Wstępu]

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 8 grudnia 2020 r. zmarł

dr inż. STANISŁAW ROBAK

wieloletni pracownik naukowy

Instytutu Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza w Olsztynie.

Specjalista w zakresie ichtiologii i rybactwa,

animator programu ochrony węgorza europejskiego w Polsce.

Dyrekcja, Rada Naukowa i Pracownicy

Instytutu Rybactwa Śródlądowego

im. Stanisława Sakowicza